

Inseguretat política

«Les classes polítiques farien bé de no oblidar que hi ha una dimensió de la seguretat que tenen descuidada: la política»

La doctrina de la Seguretat Humana, aprovada tant per l'Organització de les Nacions Unides com per la Unió Europea com a marc en el qual s'insereix el concepte ideal de seguretat a assolir, reconeix la seguretat política com una dimensió que els éssers humans han de tenir protegida per tal de viure de forma segura. Segons això, un bon estat ha d'aspirar no només a governar democràticament, de forma justa i equilibrada sinó a fer-ho sense la presència de corrupció, nepotisme, abusos o vulneracions, i amb les garanties d'estabilitat, pluralitat i respecte als drets fonamentals, civils i polítics.

Parlant de forma entenedora: les democràcies més estables i consolidades no han de conformar-se amb la forma -estat democràtic- sinó amb el fons, on es continuen aplicant, protegint i exercint els principis democràtics més desenvolupats. Així, podem argumentar que la no-configuració de governs després d'unes eleccions, el clima constant de tensió i acusacions o detencions i casos judicials posats en dubte per grups de la societat, contribueixen a crear un escenari de menor seguretat política.

Un dels principals mecanismes de les democràcies representatives és el vot. Mitjançant aquest, la ciutadania escull qui la representarà durant quatre anys per a gestionar el col·lectiu que formem, allò que Rousseau, Locke o Hobbes anomenen el Contracte Social que vincula ciutadania-estat. Per tant, després de la celebració d'eleccions, l'obligació contractual d'aquells que s'hi han presentat és formar un govern. No fer-ho, dinamita els vots emesos i obliga a la ciutadania a repetir el procés, deixant l'estat -en aquest cas- temporalment sense govern, amb totes les conseqüències administratives, econòmiques i socials que pugui tenir. En segon lloc, contribuir de forma directa o indirecta a la crispació política i social, acusant a d'altres grups polítics, a col·lectius concrets o a una part de la ciutadania, és ferir a aquells amb qui compartim el contracte social. És jugar brut i danyar les institucions -els partits, la pluralitat- que donen sentit i protegeixen la llibertat de pensament.

Per últim, qualsevol ja no vulneració, sinó sospita de mala praxis en quant a les garanties de drets fonamentals, posa en dubte el bon funcionament i la seguretat jurídica i personal de les persones. Tot estat democràtic ha de voler tenir mecanismes de control i de rendició de comptes clars i en funcionament, perquè reverteix en la pròpia estabilitat i sosteniment del sistema, de les institucions, de l'estat. Permetre irregularitats, no comunicar les errades o voler amagar-les, no contribuir al bon funcionament i a les dinàmiques establertes produeix inestabilitat, tensió o, fins i tot, caos. Per tant, redueix la seguretat política.

En un món que tendeix a la imparable securització de totes les esferes públiques, les classes polítiques farien bé en no oblidar que hi ha una dimensió de la seguretat que tenen descuidada entre totes: la política. La seguretat de saber-se políticament protegit i respectat.